

На основу члана 35. Правилника Заједнице атлетских судија Србије, Управни одбор Заједнице атлетских судија Србије на седници одржаној дана 25.10.2014 године донео је

ПРАВИЛНИК О ОБРАЗОВАЊУ, ОСПОСОБЉАВАЊУ, ЗВАЊИМА И ЛИЦЕНЦИРАЊУ АТЛЕТСКИХ СУДИЈА

1. Опште одредбе

Члан 1

За образовање, оспособљавање, напредовање, лиценцирање атлетских судија приправника, атлетских судија, националних атлетских судија и међународних атлетских судија (у даљем тексту: судије) воде рачуна организације атлетских судија уз стручну помоћ УО ЗАСС.

Програме образовања и оспособљавања, који су усклађени са захтевима и упуштима ИААФ и ЕАА те услове напредовања одређује УО ЗАСС.

УО ЗАСС усваја и одређује теоретска испитна питања за поједине врсте испита и обрасце извештаја о положеном теоретском и практичном испиту.

Програм образовања и оспособљавања судија обухватају Правила за атлетска такмичења ИААФ, нормативна акта, етички кодекс атлетских судија и практично суђење на такмичењу.

Члан 2

Финансијска средства за образовање и оспособљавање те напредовање судија прибављају Организације атлетских судија уз помоћ АСС.

Члан 3

УО ЗАСС издаје судијама дипломе о положеном судијском испиту, одлуку о напредовању, легитимације и судијске знакове.

2. Звања судија

Члан 4

Судије се разврставају у следећа звања:

- а) атлетски судија приправник (скраћено АСП) – подлога судијски знака жуте боје.
- б) атлетски судија (скраћено АС) – подлога судијски знак зелене боје.
- ц) национални атлетски судија (скраћено НС) – подлога судијски знак сребрне боје.
- д) међународни атлетски судија (скраћено МС) – подлога судијски знак златне боје.

Судијски знак на жутој, зеленој, сребрној и златној подлози има облик горе затвореног слова **U**, широк је 6,5 цм и висок 9,0 цм. Под горњим рубом знака је свом ширином натпис "**СУДИЈА**", на средњем рубу је знак АСС с натписом "**АСС**" и стилизованим атлетским стазама. Под натписом "**СУДИЈА**" је на левој половини знака 2 цм широк и 3 цм висок штит грба Републике Србије.

Судија добија звање starter и судија за спортско ходање, ако положи посебан испит.

3. Услови за добијање звања **атлетски судија приправник**

Члан 5

Кандидат може постати сваки грађанин Републике Србије или грађанин стране државе који има привремени или трајни боравак на територији Републике Србије са навршених 16 година старости. Пријава за полагање испита подноси организацији атлетских судија у месту где жели да полаже испит.

Члан 6

Семинаре у времену најмање 12 часова за добијање звања **Атлетски судија приправник** организује организација атлетских судија (даљем тексту: ОАС) уз стручну помоћ ЗАСС. Предаваче за образовање кандидата именује ОАС.

Члан 7

Испит за звање **Атлетског судије приправника** се одржава пред трочланом испитном комисијом коју чине два члана предавачи које именује ОАС и председника испитне комисије кога именује Управни одбор ЗАСС.

Кандидат за добијање звања атлетски судија приправник полаже теоријски и практични испит.

На теоријском делу испита кандидат решава тест из правила за атлетска такмичења. Када писане одговоре кандидата оцене сви чланови испитне комисије, председник испитне комисије саопштава оцену испита.

По успешно положеном теоријском испиту тесту, кандидат мора полагати још практични део испита суђењем на најмање 5 атлетских такмичења под водством ментора, кога одређује ОАС при којем је кандидат полагао теоријски део испита. У току практичног испита ментор распоређује кандидате на различите атлетске дисциплине и надгледа, како употребљавају теоретско знање у пракси.

При томе ментор даје кандидату потребна упуства. По завршеном практичном испиту ментор даје оцену кандидатима и предаје је ОАС. ОАС код кога је кандидат полагао испит за атлетског судију приправника доставља УО ЗАСС пријаву кандидата за испит, оцену са теста и менторову оцену практичног испита кандидата.

На основу достављеног материјала УО ЗАСС доноси одлуку кандидатовој успешности на испиту за атлетског судију.

Кандидату, након успешно положеног судијског испита УО ЗАСС издаје Диплому о положеном испиту, доноси именовање и писмену одлуку о звању атлетски судија приправник, судијску легитимацију и судијски знак.

4. Услови за добијање звања **атлетски судија**

Члан 8

На основу достављеног писменог предлога ОАС за напредовање у више звање **Атлетски судија** може бити предложен **Атлетски судија приправник** који:

- има 2 (две) године непрекидног активног судијског стажа,
- редовно суђења на такмичењима,
- редовно учествовао на семинарима за обнављање знања,

Кандидат за напредовање у звање **Атлетски судија** полаже испит пред трочланом испитном комисијом за напредовање коју именује Управни одбор ЗАСС.

Кандидат за напредовање у звање **Атлетски судија** полаже писмени испит тест.

На теоријском делу испита кандидат решава тест из правила за атлетска такмичења. Када писане одговоре кандидата оцене и потпишу сви чланови испитне комисије за напредовање.

На основу позитивне оцене писаног испита, председник испитне комисије за напредовање саопштава одлуку о напредовању кандидата у звање **Атлетски судија**.

Одлука се доставља кандидату преко ОАС судијску легитимацију и судијски знак..

5. Услови за добијање звања **Национални атлетски судија**

Члан 9

На основу достављеног писменог предлога ОАС за напредовање у више звање **Националног атлетског судије** може бити предложен **Атлетски судија** који:

- има 3 (три године) непрекидног активног судијског стажа,
- редовно суђења на такмичењима,
- редовно учествовао на семинарима за обнављање знања,
- који је више пута на такмичењима националног ранга вршио функцију шефа или главног судије на појединим дисциплинама а при чему је показао висок квалитет суђења и познавања Правила за атлетска такмичења.
- успешно положи тест пред Комисијом ЗАСС.

Кандидат за напредовање у звање **Националног атлетског судије** полаже испит пред трочланом испитном комисијом за напредовање коју именује Управни одбор ЗАСС.

Кандидат за напредовање у звање **Националног атлетског судије** полаже писмени испит тест.

На теоријском делу испита кандидат решава тест из правила за атлетска такмичења. По завршетку испита писане одговоре кандидата оцене и потпишу сви чланови испитне комисије за напредовање.

На основу позитивне оцене писменог испита , председник испитне комисије за напредовање саопштава одлуку о напредовању кандидата у звање **Националног атлетског судије**.

Одлука се доставља кандидату преко ОАС судијску легитимацију и судијски знак..

6. Услови за добијање звања **Међународни атлетски судија**

Члан 10

На основу достављеног писменог предлога ОАС за напредовање у више звање **Међународног атлетског судије** може бити предложен **Националног атлетског судије** који:

- има најмање 5 (пет) година непрекидног активног судијског,
- редовно суђења на такмичењима,
- редовно учествовао на семинарима за обнављање знања,
- који је на такмичењима националног и међународног ранга успешно вршио функцију шефа или главног судије на појединим дисциплинама или био члан Врховне судијске комисије,
- који одлично познаје, тумачи и примењује Правила за атлетска такмичења, као и посебне одредбе IAAF-а,
- стечено искуство дозвољава да буде предавач на курсевима и семинарима за атлетске судије.

Кандидат за напредовање у звање **Међународног атлетског судије** полаже писмени и усмени испит пред трочланом испитном комисијом за напредовање коју именује Управни одбор ЗАСС.

Кандидат за напредовање у звање **Међународног атлетског судије** полаже писмени и усмени испит.

На теоријском делу испита кандидат решава тест из правила за атлетска такмичења. По завршетку испита писане одговоре кандидата оцене и потпишу сви чланови испитне комисије за напредовање.

Када кандидат успешно положи писмени испит, чланови комисије постављају му још и усмена питања из правила за такмичења и праксе суђења

На основу позитивне оцене писменог и усменог испита, председник испитне комисије за напредовање саопштава одлуку о напредовању кандидата у звање **Међународни атлетског судија**.

Одлука се доставља кандидату преко ОАС судијску легитимацију и судијски знак.

1. Услови за добијање звања **Стартер**

Члан 11

Семинар за добијање звања стартер организује УО ЗАСС.

Судија може добити звање **стартер**, ако га предложи ОАС, чији је члан и који обави теоретски и практични испит за добијање звања стартер.

Чланове испитне комисије за добијање звања стартер именује УО ЗАСС.

Кандидату, који положи испит за стартера, издаје УО ЗАСС потврду о називу стартера коју доставља ОАС која га је предложила ради евиденције.

УО ЗАСС може АСС предложити изабране кандидате за међународне стартере на оспособљавање, које организује ЕАА.

Услови за добијање звања **Судија за спортско ходање**

Члан 12

Семинар за добијање звања Судија за спортско ходање организује УО ЗАСС.

Судија може добити звање **Судија за спортско ходање**, ако га предложи ОАС, чији је члан и који обави теоретски и практични испит за добијање звања судија за спортско ходање.

Чланове испитне комисије за добијање звања судија за спортско ходање именује УО ЗАСС.

Кандидату, који положи испит за судију за спортско ходање, издаје УО ЗАСС потврду о називу судија за спортско ходање коју доставља ОАС која га је предложила ради евиденције.

УО ЗАСС може АСС предложити изабране кандидате за међународне судије за спортско ходање на оспособљавање, које организује ЕАА.

2. Услови за добијање звања **Судија за фото-финиш**

Члан 13

УО ЗАСС може АСС предложити изабране кандидате за међународне судије за судију на фото-финишу на оспособљавање, које организује ЕАА.

3. Испитне комисије

Члан 14

Председника трочлане испитне комисије за звање атлетски судија приправник одређује УО ЗАСС а остале чланове ОАС.

Комисију за напредовање у више звања Национални атлетски судија, Међународни атлетски судија, стартер и судија за спортско ходање од три члана именује УО ЗАСС.

Трошкове за Председника комисије и чланове комисије за добијање звања Национални атлетски судија, Међународни атлетски судија, стартера и судије за спортско ходање плаћа АСС.

Члан 15

Трошкове и таксе члана Делегата и председника Врховне судијске комисије за национална и међународна такмичења које Управни одбор ЗАСС одреди за такмичење сноси АСС. Висина такса и дневница одређује се према Правилнику Атлетског Савеза Србије.

4. Права и дужности судија и евиденција суђења

Члан 16

Права атлетских судија су:

- да бира и буде биран у све органе и тела организације ЗАСС;
- да учествује у раду организације;
- да бесплатно посећује све атлетске приредбе у Републици Србији;
- да према Правилнику ЗАСС буде унапређен у више звање;
- да добија похвале и признања за свој рад у организацији и ЗАСС;
- да прима надокнаду на име таксе за суђење, путних трошкова и дневница остварених суђењем или учествовањем у организацији такмичења.

Члан 17

Дужности атлетских судија су:

- да поднесе захтев ОАС за лиценцирање;
- да савесно и стручно обавља функцију атлетског судије;
- да континуирано ради на свом стручном усавршавању и оспособљавању;
- да редовно прати све измене и допуне Правила за атлетска такмичења;
- да редовно суди на такмичењима на којима је делегиран;
- да у одређеном року лично или преко матичне организације атлетски судија уплати чланарину, односно накнаду за лиценце.

Члан 18

Судије морају на такмичењу поштовати етички кодекс атлетских судија Србије и ОАС. Судије морају на такмичењу носити судијску одећу, коју одреди ОАС односно организатор такмичења, на левој страни груди морају носити судијски знак. Маркетиншки знак спонзора на судијској одећи мора бити у складу с правилима за атлетска такмичења.

Члан 19

Организације атлетских судија воде за сваког судију евиденцију извршених суђења у календарској години те укупан број суђења од полагања судијског испита. Из евиденције мора бити за сваког судију видљиво врста такмичења на којем је судио (међународно, национално и остала) и функција.

Образац за вођење евиденције судија те евиденције суђења прописује УО ЗАСС.

На крају календарске године мора ОАС послати УО ЗАСС годишњи извештај о укупном броју судија организације, број судија по судијским звањима, за сваког судију податке о броју извршених суђења и других судијских дужностима на такмичењу.

У годишњем извештају ОАС посебно мора доставити број и списак стартера и судија за спортско ходање.

Образац годишњег извештаја ОАС и рок за извештај одређује УО ЗАСС.

ОАС предлаже УО ЗАСС судије, који испуњавају услове за напредовање у више звање.

Члан 20

Организација атлетских судија обавезне су да сваком судији омогући да оствари потребан број суђења у току једне календарске године, зависно од броја одржаних такмичења у току године које одређује ОАС својим одлукама.

Судији се признаје као једно суђење свако појединачно суђење или обављање друге судијске функције на такмичењу, ако такмичење траје непрекидно до 4 сата.

Уколико се једно такмичење одржава пре и после подне рачунале се то'као два суђења, ако је између њих био прекид од најмање једног сата.

Такмичење које траје непрекидно више од 4 часа признаће се судијама као два суђења.

Као суђење признаје се искључиво вршење атлетских судијских функција на такмичењу, предавања на течајевима и семинарима, време које атлетски судија проведе као члан испитне комисије, као и присуство на семинарима које организује организација атлетских судија или ЗАСС.

Судија, кога ОАС, УО ЗАСС, АСС, ЕАА или ИААФ делегирао за суђење или обављање других судијских функција на такмичењу ван места у коме делује ОАС, чији је члан, предаје ОАС потврду о суђењу или обављању друге функције на такмичењу ради евиденције броја суђења.

Члан 21

Атлетски судија који из неоправданих разлога не буде у току две узастопне године имао одређени минимални број суђења биће брисан из евиденције активних судија.

Одлуку о брисању из евиденције активних судија у првом степену доноси организација атлетских судија општине односно града.

Члан 22

Атлетски судија који је брисан из евиденције активних судија на основу члана 24. овог Правилника а који жели поново да се активира у наредној години подноси захтев надлежној матичној организацији атлетских судија.

Атлетски судија који није две године судио и жели поново да се активира дужан је да обнови знање досадашњих и нових измена и допуна Правила за атлетска такмичења.

Провера знања вршиће се приликом суђења на самом такмичењу.

Проверу ће вршити Врховна судијска комисија на том такмичењу.

Члан 23

Атлетски судија који сматра да је приликом промене Статута-Правилника или других нормативних аката заснованих на Статуту-Правилнику повређено неко његово право има право приговора на одлуку првостепеног органа Скупштини матичне организације атлетских судија општине-града.

Захтев за ван редном заштитом против одлуке која је постала коначна судија подноси Управном одбору ЗАСС.

5. Лиценцирање атлетских судија

Члан 24

До доношења Правилника о лиценцирању атлетских судија АСС лиценцирање врши УО ЗАСС на основу предлога достављених од стране ОАС.

6. Признања судијама

Члан 25

УО ЗАСС може АСС предложити за доделу признања судијама за дугогодишње вођење или деловање у Организацији атлетских судија на основу предлог ОАС. Признања ОАС судијама се додељују на основу Правилника ОАС.

7. Прелазне и завршне одредбе

Члан 26

Чланови ЗАСС су дужни да ускладе опште акте са овим Правилником о року 3 (три) месеца од дана ступања овог Правилника.

Члан 27

Даном усвајања овог Правилника престаје да важи усвојен на седници 01.03.2007 године.

Члан 28

Овај Правилник ступа на снагу даном усвајања УО ЗАСС.

У Крагујевцу 25.10.2014 године

ПРЕДСЕДНИК ЗАСС
Небојша Здравковић